

# Val-Manifest.

---

TILL

## SVERIGES ARBETARE!

---

Den storartade uppmarschen i våras, hvarigenom den svenska arbetarklassen vittnade inför samhället om det djupa allvaret i sitt kraf på medborgarrätt, har satt märken i hela vårt politiska lif. Själva första kammaren erkänner att den gamla ordningen blifvit ohållbar. De små, ömkliga strecksänkningarnas tid är för alltid förbi. Den allmänna rösträtten, förut endast arbetarklassens fältrop, står nu på alla partiprogram, ehuru förvisso med mycket olika grad af ärlig mening. Och det nya regeringskiftet har egt rum med uttryckligt syfte att lösa rösträttsfrågan efter linien: allmän, lika och direkt rösträtt, men med vissa kringskärningar, "garantier".

Det gäller nu att väl begagna hvad som vunnits, så att statsmakterna i sin fortsatta behandling af rösträttsfrågan alltjämt måste känna, att **utan ärlig allmän rösträtt blir det icke fred i Sveriges land.**

Arbetarklassen har i främsta rummet sin sammanhållning, sin **organisation**, att tacka för att dess rättfärdiga kraf nu äntligen tyckas börja något beaktas. Till den fortsatta, afgörande kampen måste därför, som första villkor för en lycklig lösning, organisationen ännu ytterligare förstärkas och ännu långt mera utsträckas öfver landet. Vi voro öfver hundra tusen majdagarna 1902; till 1904 böra minst dubbelt så många stå beredda att, på det kraftigaste sätt som förhållandena bjuda, visa sin oryggliga vilja att hädanefter ha sitt ord med i sitt eget fädernesland.

Men nu närmast tillkommer det den förtrupp bland Sveriges arbetare, som i trots af våra eländiga "streck"-stadgar redan eger politisk rösträtt, att **i valrörelsen och vid valen** på en gång så kraftigt och så klokt som möjligt tillvarataga både sitt eget och sina ännu utestängda bröders bästa.

I valkretsar, där arbetarvalmanskåren är betydande och genomträngd af klass-solidaritet, böra själfallet **rena arbetarekandidater** uppställas. Det är på hög tid att äfven i vårt land arbetarklassens ledande synpunkter, som innefattas i socialdemokratins program, få en förökad representation i riksdagen. Alldeles särskildt har den fackliga rörelsen nått en sådan betydelse i det svenska samhället, att några dess målsmän måste ha sitt ord med, om ett godt socialt lagstiftningsarbete skall komma till stånd.

Billigheten i dessa anspråk på egna arbetarepresentanter bestrides icke numera af ärliga venstermän inom det liberala lägret, och den nuvarande situationen i rösträttsfrågan gör det uppenbarligen till en bjudande plikt att denna gång söka vid valen få till stånd lojal samverkan mellan rösträttsvänner af skilda partier. Man har därför rätt att förvänta och kräfva att äfven när — t. ex. genom ett profval eller på annat sätt — en **arbetarnes** man utpekats som de folkligt sinnades gemensamma kandidat, han sedan lojalt stöddes af alla, som vilja räknas till och anses som framstegsmän.

I ett flertal kretsar är emellertid valsituationen sådan, att en ren arbetarkandidatur skulle för närvarande vara fullständigt utsiktslös. Arbetarvalmännens uppgift blir där en annan, men knappast mindre maktpåliggande: att stödja **den rena vensterns** män gent emot de oklara färgernas kompromiss-liberaler eller med rösträttsvänlighet koketterande högermän.



Så stort antal som möjligt **pålitliga** anhängare af den allmänna rösträtten ren och enkel — det bör vara ett hufvudmål för arbetarevänner denna gång. Visa valen öfver hela linien en påtaglig **förskjutning åt venster**, då — men också **endast** då — har man rätt att hoppas att regeringen skall inrätta sitt blifvande förslag efter folkets vilja och kraf. Och först och främst: bort med alla rösträttsfiender, äfven om de nu skulle söka bemantla sin fiendskap bakom reformlöften med "utredningar" och "garantier"! Allmän, lika och direkt rösträtt, utan några sådana inskränkningar och förbehåll, hvarigenom någon klass af oförvitliga medborgare fortfarande skulle förbli rättslösa — detta vårt gamla kraf är i allt virrvarr, all lek med ord, som nu bedrifves, den **fasta punkten**, vid hvilken Sveriges arbetare skola orubbligt hålla sig och där de skola pröfva dem, som begära deras röster.

Men hur dominerande rösträttsfrågan denna gång är — arbetarne måste dock fordra, som villkor för sina röster, allra minst ännu ett: att hvarje deras kandidat ger klart besked att han icke vill vara med om **nya Åkarpslagar**.

Under sken af att värna aftalets hälgd, som ingen tänker på att undergräfvat, söker man från reaktionärt håll snöra arbetarklassen i hårdare band, som afse att förlama dess nuvarande rörelsefrihet, inskränka dess oafytterliga, naturliga rätt att **som sista utväg** genom arbetsnedsättelse protestera mot olidliga förhållanden.

Sveriges arbetare ha ett lifsintresse att dessa ansatser, som t. o. m. öppet syfta till **undantagslagar** mot deras solidaritet, vid de blifvande valen på det kraftigaste bekämpas. Ingen kandidat må slippa fram, där arbetareröster något betyda, utan att han i denna kardinalpunkt gifvit klart och tillfredsställande besked.

Det säger sig själf, att äfven alla öfriga kraf, som stå på socialdemokratiens allmänna reformprogram, må i möjligaste mån beaktas. Men först och främst nu dessa: klart besked för **ärlig allmän rösträtt**, och klart besked **mot nya Åkarpslagar**.

Må på grundvalen af dessa **minimifordringar** arbetarvalmännen öfverallt söka samverka med öfriga reformvänner, till gemensam kamp mot reaktionen, hur den än förkläder sig, och till gemensamt uppnående af det verkliga önskemålet: ett fast reformvänligt flertal i andra kammaren.

Fram alla arbetare, partivänner, öfver hela vårt land, till arbete för bästa möjliga val!

**Inga tvångslagar mot den befriande arbetarerörelsen! Lefve den allmänna rösträtten! Lefve socialdemokratin!**

Midten af Juli 1902.

**Socialdemokratiska Partistyrelsen.**

